

Congolese Macbeth grotesk plaatjesboek

Recensie

MACBETH

van Verdi door Third World Bunfight, regie Brett Bailey. Gezien: KVS, Brussel, 15 mei. Te zien maandag en dinsdag in het nieuwe Luxor Theater, Rotterdam: operadagenrotterdam.nl

Macbeth is een warlord in Oost-Congo. Dat is het intrigerende idee van de Zuid-Afrikaanse theaterregisseur Brett Bailey, die nu met zijn bewerking van Verdi's *Macbeth* door Europa reist. Aanstaande maandag en dinsdag is deze opera te zien op de Operadagen Rotterdam.

De burgeroorlog in Oost-Congo is een van de bloedigste conflicten van de laatste decennia. Baileys zwarte Macbeth staat aan het hoofd van een van de vele milities die de omgeving terroriseren. Door angst te zaaien en kindsoldaten te rekruteren, krijgt hij lucratieve mijnen in bezit, waar conflictmineralen worden gewonnen. Met de hulp van westerse conglomeraten (de drie heksen) en zijn op geld beluste Lady Macbeth, moordt de wankele leider zich een weg naar de macht, zoals die hem ooit door de heksen is voorgespiegeld.

Bailey, van wie eerder in Nederland een Afrikaanse *Medea* te zien was, en vorig jaar de theatrale installatie *Exhibit B*, komt nu met een zwarte opera. De drie hoofdrollen (Macbeth, Lady Macbeth en Banquo) worden

vervuld door drie krachtige Zuid-Afrikaanse zangers, die indrukwekkende liederen zingen. Er is een volledig zwart koor. En de muzikanten spelen Verdi met vette Afrikaanse invloeden. De muziek is slim bewerkt door de Belgische componist Fabrizio Cassol.

Het gaat mis als Bailey er ook nog een raamvertelling van wil maken. De zangers moeten een amateuroperagezelschap voorstellen, dat toevallig een koffer met 'Macbeth-materiaal' vindt en op de golfplaten verhoging op het podium hun eigen opera improviseert. Het is een onnodige toevoeging, die enkel dient als excuus voor de rommelige regie en het maar moeilijk te volgen verhaal.

Het amateurgezelschap geeft Bailey ook de mogelijkheid om te kiezen voor de uitvergroting als stijlmiddel. Dat pakt beter uit en levert aantrekkelijke plaatjes op. Ten eerste in de corpulente vorm van acteur Owen Metsileng, die een mooi treurige, volgevreten Macbeth speelt. En ook in de vormgeving, die bol staat van de Afrikaanse kleuren en motiefjes, kartonnen kalasjnikovs en bewust lelijke projecties.

De beste scènes zijn die met het echtpaar Macbeth. Hij depressief op de bank in zijn legerkleding, zij zwoel zingend en dansend om hem weer op te peppen voor een nieuwe massamoord. Deze Macbeth is een grotesk plaatjesboek, alles behalve verfijnd en bovenal een ontluisterende herinnering aan een vergeten oorlog.

Vincent Kouters